

Simon Gregorčič

Soči

Raziskujmo besedilo

brdek – brhek

priróden – naraven

srd – silovitost, divjost

legák – lahek

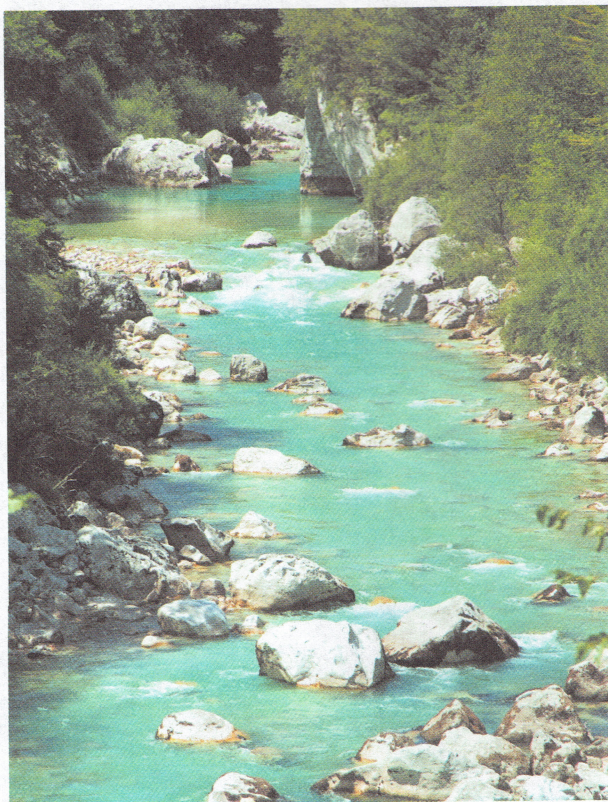
hòd – hoja

bóder – poln vedrine,
živahen

Krasnà si, bistra hči planin,
brdkà v prirodni si lepoti,
ko ti prozornih globočin
nevihte temne srd ne moti,
krasnà si, hči planin!

Tvoj tek je živ in je legák,
ko hod deklet s planine;
in jasna si ko gorski zrak,
in glasna si, kot spev krepak
planinske je mladine –
krasnà si, hči planin!

Rad gledam ti v valove bodre,
valove te zelenomodre:
temnà zelén planinskih trav

in vedra višnjevost višav
 lepó se v njih je zlila;
 na rosah sinjega nebá,
 na rosah zelenih gorá
 lepoto to si pila –
 krasnà si, hči planin!
 Ti meni si predraga znanka!
 Ko z gorskih prišumiš dobrav,
 od doma se mi zdiš poslanka,
 nesoča mnog mi ljub pozdrav –.
 Bog sprimi te tu sred planjav! ...
 Kako glasnó, ljubó šumljaš,
 kako čvrstó, krepkó skakljaš,
 ko sred gora še pot imaš!
 A ko pridereš na ravnine,
 zakaj te živa radost mine?
 Kaj trudno ležeš in počasi,
 zakaj so tožni tvoji glasi?
 Težkó se ločiš od hribov,
 zibelke tvojega valovja?
 Mar veš, da tečeš tik grobov,
 grobov slovenskega domovja?
 Obojno bol pač tu trpiš!
 V tej boli tožna in počasna,
 ogromna solza se mi zdiš,
 a še kot solza – krasna!
 Krasnà si, bistra hči planin,
 brdkà v prirodni si lepoti,
 ko ti prozornih globočin
 nevihte divje srd ne moti!
 Pa oh, siroti tebi žuga
 vihar grozán, vihar strašán;
 prihrumel z gorkega bo juga,
 divjal čez plodno bo ravan,
 ki tvoja jo napaja struga –
 gorjé, da daleč ni ta dan!
 Nad tabo jasen bo obok,
 krog tebe pa svinčena toča
 in dež krvav in solz potok
 in blisk in grom – oh, bitva vroča!

tóžen – otožen, žalosten

žúgati – groziti

Tod sekla bridka bodo jekla,
in ti mi boš krvava tekla:
kri naša te pojila bo,
sovražna te kalila bo!
Takrat se spomni, bistra Soča,
kar gorko ti srce naroča:
Kar bode shranjenih voda
v oblakih tvojega neba,
kar vode v tvojih bo planinah,
kar bode v cvetnih je ravninah,
tačas pridrvi vse na dan,
narasti, vzkipi v tok strašán!
Ne stiskaj v meje se bregov,
srdita čez branove stopi,
ter tujce, zemlje lačne, utopi
na dno razpenjenih valov!

